

Provtagningsanvisning Borreliaundersökning

Avgränsning/Bakgrund

Se under svar och bedömning.

Provtagning

Screen borrelia serum-antikroppar IgG

Helblod i gelrör med guldgul propp, alternativt minst 2 mL serum. Om möjligt, centrifugera gelrör (G-tal 2000, 10 min) inom 2 timmar.

Neuroborrelios

Minst 0,5 mL likvor i sterilt rör **och** serumprov enligt ovan. Likvorprov måste alltid åtföljas av serumprov taget vid samma tillfälle.

Rör vakuum 5 mL, guldgul propp, koag.akt.
SST-gel, drar 3,5 mL (Artnr: 3197)

Sterilt rör, konad botten används till likvor
Förrådsartikel, artikelnr: 35966.

Ange på remissen

För korrekt tolkning av resultatet krävs att insjuknandedatum och frågeställning/symptomatologi har angivits (akrodermatit, artrit, eller neurologiska symptom). Om alternativet ”annat” används specificera symptom under anamnes.

I avvaktan på transport

Prov förvaras i kylskåp i väntan på transport som kan ske enligt normala rutiner.

Svar och bedömning

Neuroborrelios

För att diagnosticera neuroborrelios krävs parat likvor-serumprov. Analysen kan vara falskt negativt första veckan och vid blod-hjärn-barriär-skada, tag även hänsyn till celltal i likvor.

För analys neuroborrelios erhålls positiva svar med Borrelia-kvot likvor/serum IgG-antikroppar och negativa svar med IgG-antikroppar i likvor.

Separat analys avseende IgG-antikroppar i serum utförs inte rutinmässigt för dessa prov men kan utföras i efterhand på sparade prov om det bedöms kliniskt relevant.

Screen serum-antikroppar IgG

Analyseras med screentest (LIAISON® Borrelia IgG) för antikroppar av IgG-klass riktade mot VlsE-antigenet.

Borreliaserologi är en svårtolkad analys därför att:

- Seroprevalensen hos friska i vårt län är hög. En lokal studie har påvisat nedanstående seroprevalens hos blodgivare:

40-talister	50 %
50-talister	30 %
60-talister	15 %
70-talister	10-15
80-talister	10-15 %
90-talister	15 %
- Antikroppar kvarstår även efter behandling eller utläkt infektion
- Endast ca 50 % av patienter med tidig borrelios, som t ex erythema migrans, är positiva i serologi.

Använd därför inte borreliaserologi vid:

- Fästingbett utan andra symptom
- Erythema migrans
- Behandlingsuppföljning

Borreliaserologi kan användas vid följande frågeställningar framför allt för att negativa svar är av värde:

- Artrit
- Acrodermatit
- Neuroborrelios med symptom mer än 6-8 veckor hos vuxna.

I tveksamma fall:

- Vid behandlingsförsök tänk på att eventuella övergående effekter kan bero på tetracykliners antiinflammatoriska effekt.
- Fortsätt att överväga andra differentialdiagnoser.

Faktorer som påverkar svarets kvalitet

- Ev. tidigare exposition för borrelia och den långsamma antikroppsutvecklingen vid borrelios gör tyvärr att analysen har låg sensitivitet och specificitet.
- Starkt hemolyserade, lipemiska eller värmeinaktiverade prover bör inte analyseras.

Analysfrekvens och svarstid

Screen serum-antikroppar IgG analyseras minst en gång per vecka och svar ges inom en vecka från ankomst till laboratoriet.

Neuroborrelios analyseras två gånger per vecka och svar ges inom en vecka från att provet nått laboratoriet.